

МЕТОД БЛОКОВОГО ШИФРУВАННЯ НА ОСНОВІ ПСЕВДОВИПАДКОВОЇ ПОСЛІДОВНОСТІ КРИПТОПРИМІТИВІВ

**В.А. Лужецький, д.т.н., професор,
А.В. Остапенко, аспірант
Вінницький національний технічний університет
asja87@gmail.com**

Потреба вирішення проблеми захисту електронної інформації обумовлює актуальність розробки програмних шифрів та перспективи їх розвитку. Пропонується будувати блоковий шифр використовуючи псевдовипадкову (з точки зору криптоаналітика) послідовність криптопримітивів. Ідея цього методу полягає в тому, що перетворення на кожному із раундів складається з елементарних перетворень набір і послідовність виконання яких визначаються ознаками, що формуються з ключової інформації.

Входячи з вищесказаного пропонується модель блокового шифру:

$$\Sigma = \{M, K, F_E, F_D, Q, B, C\},$$

де $M = \{m_i\}$ – множина відкритих повідомлень;
 $K = \{k_i\}$ – множина ключів;
 $F_E = \{F_{Ei}\}$ – множина функцій зашифрування;
 $F_D = \{F_{Di}\}$ – множина функцій розшифрування;
 $Q = \{q_i\}$ – множина ознак;
 $B = \{b_i\}$ – множина базових операцій;
 $C = \{c_i\}$ – множина криптограм.

Запропонована множина Q , залежно від ознаки $q \in Q$, на базі використання визначених операцій B , буде

визначати певний вигляд функції перетворення $F()$ та алгоритму шифрування в цілому.

Виходячи із запропонованої моделі блокового шифру розглянемо метод блокового шифрування який використовує псевдовипадкову послідовність перетворень. Суть даного методу полягає в шифруванні блоків даних змінної довжини шляхом формування ключа шифрування у вигляді множини раундових підключів, виділення з ключової інформації сукупності ознак, які визначають для поточного раунду кількість підблоків та їх розмірність (структура блоку), вид перетворення для їх почергового зашифрування (структура перетворення), побудованого на основі набору базових операцій.

Процес формування ознак передбачає виділення на кожному етапі шифрування із ключової інформації $k \in K$ (поточного раундового підключа k_r) певних видів ознак:

- ознака, що визначає кількість підблоків Q_{pb} (кількість гілок);
- ознака, що визначає розрядність підблоку Q_{rp} (біт);
- ознака, що визначає вид перетворення Q_{vp} (його номер).

Розглянуті види ознак, дозволяють обробляти блоки змінної довжини розрядністю від 16 до 320 біт. Для одного раунду шифрування може бути побудовано 4096 різних модифікацій алгоритмів шифрування. Причому, алгоритм шифрування складається з відомих операцій, але порядок їх застосування та структура оброблюваних ним блоків визначається секретним ключем.